Programmabegroting 2025-2028

Gemeente Gouda

3.6 Leefbaarheid en veiligheid

Ambitie

Alle Gouwenaars moeten kunnen wonen en opgroeien in veilige, leefbare buurten en wijken. Binnen het programma Leefbaarheid en veiligheid wordt gewerkt aan een breed scala aan onderwerpen. Het gaat hierbij om zowel het voorkomen (preventie) als het bestrijden (repressie) van problemen variërend van ondermijning, drugscriminaliteit, jeugdcriminaliteit en -overlast tot mensenhandel en (woning)inbraken.

Veiligheid wordt mede bepaald door de sociale verbondenheid in de buurt en de situatie op straat, waar buurtbewoners elkaar kunnen aanspreken. Voor een effectieve aanpak van veiligheidsvraagstukken is de verbinding en samenwerking met en inzet van tal van partijen in de veiligheidsketen en ook daarbuiten essentieel. Stadstoezicht ondersteunt de uitvoering van het beleid met toezicht en handhaving.

Wat wil de gemeente Gouda bereiken?

1) Duurzaam terugdringen van ondermijnende criminaliteit

Ondermijning betekent dat criminelen legale middelen inzetten om op illegale wijze geld te verdienen. We willen voorkomen dat de gemeente Gouda criminelen of criminele organisaties bewust of onbewust faciliteert en zij kunnen investeren in de reguliere economie. Onder de ondermijningsaanpak vallen ook de aanpak op drugscriminaliteit, criminele families/netwerken en mensenhandel.

2) Daling van het totaal aantal High Impact Crimes en het aanpakken van gedigitaliseerde criminaliteit

Het aantal woninginbraken is de afgelopen jaren flink afgenomen. Dit resultaat moet structureel vastgehouden worden. Er is daarnaast een duidelijk verschuiving gaande naar cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit. Het weerbaarder maken van inwoners en ondernemers hiertegen heeft de komende jaren prioriteit.

3) Afname jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit

Veel van de veiligheidsvraagstukken in Gouda kunnen hier direct aan gelinkt worden. Snel inspelen op (criminele) trends en ontwikkelingen. Dit door de inzet van verschillende interventies en samen met Stadstoezicht, het Sociaal Domein en andere partners.

4) Een verdere professionalisering van het beleid en de uitvoering rondom vergunningen

Hierbij ligt de focus op gezonde horeca, Bibob-toetsing en evenementenveiligheid. Gestreefd wordt naar een goede balans tussen levendigheid en leefbaarheid.

5) Voorkomen van polarisatie en radicalisering

Een groeiende groep Nederlanders voelt zich onzeker over de toekomst. Er is een sluimerend gevoel van onbehagen en onvrede. Een deel keert zich af van politieke instituties en is gevoelig voor complotdenken en ander radicaal gedachtegoed. De gemeente willen dergelijke gevoelens in goede banen leiden.

3.6.1 Wat gaat de gemeente ervoor doen?

Doelstelling 1: Duurzaam terugdringen van ondermijnende criminaliteit

- Het intensiveren van de aanpak van ondermijning. Hiervoor worden preventieve en repressieve interventies gericht ingezet zoals integrale controles op horecaondernemingen, (overlast)panden, bedrijventerreinen en illegale prostitutie.
- De informatiepositie van de gemeente wordt verder verbeterd door onder andere een uitbreiding van de uitvoerings- en analysecapaciteit. Hiermee ontstaat een beter beeld van en inzicht in criminele netwerken en kwetsbare branches in Gouda en kan informatiegestuurd opgetreden worden.
- Verstevigen van de maatschappelijke weerbaarheid tegen ondermijning in Gouda door het aantrekken van een Bibob-coördinator, met het oog op een effectieve, gerichte inzet van de mogelijkheden binnen de Wet Bibob.
- Regionaal wordt toepassing van het Bibob-instrument, inclusief mogelijkheden tot uitbreiding van de inzet ervan, afgestemd. Dit moet een waterbedeffect voorkomen en eerlijke concurrentie en een gezond ondernemersklimaat binnen de regio bevorderen.
- Met een handhavingsjurist wordt de inzet vergroot op (en de ontwikkeling van) handhaving op verschillende beleidsterreinen (ondermijning, jeugd, HIC, vergunningen) en voor het toenemende aantal beroeps- en bezwaarzaken en verzoeken op grond van de Wet Open Overheid.

Doelstelling 2: Daling van het totaal aantal High Impact Crimes (HIC) en aanpakken gedigitaliseerde criminaliteit

- Het weerbaar maken van de gemeentelijke organisatie tegen gedigitaliseerde criminaliteit.
- Het voorlichten van ondernemers en inwoners over gedigitaliseerde criminaliteit om hun cyberweerbaarheid te vergroten.
- De aanpak gericht op het structureel verminderen van het aantal woninginbraken en andere vormen van HIC wordt voortgezet. Waar nodig kan snel opgeschaald worden.

Doelstelling 3: Afname jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit

- Voorkomen van jonge aanwas in (drugs)criminaliteit; voor welwillenden wordt een uitweg uit (drugs)criminaliteit geboden. Hiervoor worden interventies ingezet zoals Dealbreakers, Persoonsgerichte Aanpak Lokaal (PGAL), Alleen Jij bepaalt (AJB) en Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid (IPTA).
- Door inzet van jeugdboa's wordt meer contact gezocht met de jeugd op de vindplaatsen, ook in de nacht.

Doelstelling 4: Een verdere professionalisering van het beleid en de uitvoering rondom vergunningen

- De evenementencoördinator legt contact met de organisatoren en ondernemers in de stad en faciliteert hen optimaal bij (vergunning)aanvragen. Bij gemeentelijke evenementen wordt extra ondersteuning aan organisatoren geboden op basis van de impuls evenementen.
- Investering in de capaciteit op vergunningverlening rondom horeca en de juridische kwaliteitszorg .
- Versterken van de samenhang en samenwerking met partners zowel in- als extern, in het bijzonder met Stadstoezicht
- De basis op orde brengen op het gebied van beleid en regelgeving door te investeren in de professionaliteit en kwaliteit van de dienstverlening.

Doelstelling 5: Voorkomen van polarisatie en radicalisering

- Opbouwwerk wordt ingezet om mensen juist weer met elkaar in contact te laten komen in plaats van dat zij 'afhaken', het structureel versterken van de cohesie in buurten en wijken, het oppikken van signalen van polarisatie in de wijken en dit tegen te gaan.
- Het beleid op de aanpak van radicalisering en extremisme en het tegengaan van polarisatie wordt aangescherpt, conform aanbevelingen uit de fenomeenanalyse.
- Inzet op deskundigheidbevordering en bewustwording ten aanzien van radicalisering en polarisatie binnen de organisatie en bij externe partners.
- Het verder versterken van het netwerk, het verkleinen van de voedingsbodem voor en het bieden van tegenwicht aan radicalisering.

3.6.2 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente.

Verbonden partijen	Doel
Hecht	Hecht beperkt en/of voorkomt de verspreiding van infectieziekten en draagt onder andere bij aan een veilige omgeving voor kwetsbaren.
Veiligheidsregio Hollands Midden	De Veiligheidsregio Hollands Midden behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten op het terrein van brandweer, geneeskundige hulpverlening bij zware ongevallen, rampen en rampenbestrijding. Daarnaast realiseert het een gecoördineerde inzet van de bij zware ongevallen en rampen betrokken organisaties, instellingen en diensten.
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van de leges voor de uitvoering van bijzondere wetten ter dekking van de kosten voor het in behandeling nemen van een aanvraag en het verstrekken van bijvoorbeeld een terrasvergunning of het houden van een evenement.

3.6.3 Doelen en indicatoren

Doelen

Onderstaand zijn de Global Goals weergegeven die van toepassing zijn op dit beleidsprogramma.

Indicatoren

In de onderstaande tabel zijn de indicatoren weergeven die samenhangen met doelstellingen binnen dit programma.

Doelstelling	Toelichting	Indicator	Databron
Duurzaam terugdringen van ondermijnende criminaliteit	Voorkomen dat de onderwereld en de bovenwereld zich met elkaar vermengen. Onder de ondermijningsaanpak vallen ook de aanpak op: drugscriminaliteit, criminele families/netwerken en mensenhandel.	Integrale controles	Gemeente Gouda, team ondermijning
Duurzaam terugdringen van ondermijnende criminaliteit	Voorkomen dat de onderwereld en de bovenwereld zich met elkaar vermengen. Onder de ondermijningsaanpak vallen ook de aanpak op: drugscriminaliteit, criminele families/netwerken en mensenhandel.	Signalen/casussen in ondermijning	Gemeente Gouda, team ondermijning
Daling van het totaal aantal High Impact Crimes en een aanpak op gedigitaliseerde criminaliteit	Ingezette daling van het aantal woninginbraken voortzetten. Daarnaast meer focus op cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit.	Woninginbraken	Tabellenboek politie
Daling van het totaal aantal High Impact Crimes en een aanpak op gedigitaliseerde criminaliteit	Ingezette daling van het aantal woninginbraken voortzetten. Daarnaast meer focus op cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit.	High Impact crime	Tabellenboek politie
Afname jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit	Afname van de jeugdoverlast op straat. Veel van de veiligheidsvraagstukken in Gouda kunnen hier direct aan gelinkt worden. Snel inspelen op (criminele) trends en ontwikkelingen.	Meldingen overlast jeugd	Tabellenboek politie
Afname jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit	Afname van de jeugdoverlast op straat. Veel van de veiligheidsvraagstukken in Gouda kunnen hier direct aan gelinkt worden. Snel inspelen op (criminele) trends en ontwikkelingen.	Verwijzingen HALT	Gemeente Gouda, team Jeugd
Een verdere professionalisering van het beleid en de uitvoering rondom vergunningen	Streven naar een een goede balans tussen levendigheid, veiligheid en leefbaarheid. Focus op gezonde horeca, Bibob-toetsing en evenementenveiligheid.	Aan de expoitatievergunningen gerelateerde Bibob-toetsen	Gemeente Gouda, team bijzondere wetten
Een verdere professionalisering van het beleid en de uitvoering rondom vergunningen	Streven naar een een goede balans tussen levendigheid, veiligheid en leefbaarheid. Focus op gezonde horeca, Bibob-toetsing en evenementenveiligheid.	Verleende vergunningen voor horeca (exploitatievergunningen) en evenementen	Gemeente Gouda, team bijzondere wetten
Voorkomen van polarisatie en radicalisering	Steeds meer inwoners voelen zich (mede door corona) onzeker over de toekomst. Er is weinig vertrouwen dat het ook voor hen beter zal worden. Er is sprake van sluimerend onbehagen en onvrede. Een deel keert zich zelfs af van de samenleving en politieke instituties.	Netwerkgesprekken	Gemeente Gouda, team radicalisering & polarisatie
Voorkomen van polarisatie en radicalisering	Steeds meer inwoners voelen zich (mede door corona) onzeker over de toekomst. Er is weinig vertrouwen dat het ook voor hen beter zal worden. Er is sprake van sluimerend onbehagen en onvrede. Een deel keert zich zelfs af van de samenleving en politieke instituties.	Signalen/casussen	Gemeente Gouda, team radicalisering & polarisatie

3.6.4 Wat gaat het kosten?

3.6.4.1 Overzicht lasten en baten

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Lasten	13.973	13.081	13.072	13.058
Baten	-153	-153	-153	-153
Saldo van baten en lasten	**13.819**	**12.927**	**12.918**	**12.904**
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-853	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**12.966**	**12.927**	**12.918**	**12.904**

(+ = nadeel/ last | - = voordeel / baat)

3.6.4.2 Overzicht mutaties

In de onderstaande tabel zijn de financiële mutaties binnen dit programma weergegeven.

(bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Startbegroting	**12.460**	**12.228**	**12.221**	**12.175**
Autonome en administratieve ontwikkeling	506	699	697	729
Kadernota	0	0	0	0
Nieuwe ontwikkelingen/ bestuursrapportage	0	0	0	0
Totaal	**12.966**	**12.927**	**12.918**	**12.904**

(+ = nadeel/ last | - = voordeel / baat)

3.6.4.3 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	2025	2026	2027	2028
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6.877	6.877	6.877	6.877
1.2 Openbare orde en veiligheid	6.943	6.050	6.042	6.028
Totaal	**13.819**	**12.927**	**12.918**	**12.904**

(+ = nadeel/ last | - = voordeel / baat)

3.7 Bestuur en organisatie

Ambitie

Ontwikkelingen in Gouda zijn van belang voor de omliggende gemeenten in de regio en andersom. Veel van de opgaven waar de gemeente voor staat, kunnen alleen op regionaal niveau worden gerealiseerd. De intensieve samenwerking in de regio Midden-Holland wordt voortgezet en, indien daar bij alle gemeenten voldoende draagvlak voor is, versterkt. In de netwerksamenwerking Alphen-Gouda-Woerden zet de gemeente in op het versterken van het Groene Hart, met bijzondere aandacht voor circulaire economie, recreatie & groen en NOVEX Groene Hart. In verbanden als de G40 en VNG neemt Gouda actief deel.

Wat wil de gemeente Gouda bereiken?

1) Versterken samenwerking tussen raad en college en binnen de raad

Alle politieke partijen in de Goudse gemeenteraad willen werken aan een vernieuwende vorm van besturen. Met samenwerking wordt bedoeld: de samenwerking tussen raad en college, tussen de leden van de politieke partijen, maar ook binnen de raad tussen de raadsleden. Transparantie en openheid zijn hierbij de basis.

2) Zicht houden op gemeenschappelijke regelingen

Op verzoek van de gemeenteraad kan het college de gemeenteraad faciliteren in het versterken van de kaderstellende en controlerende rol.

3) Strategisch inzetten van regionale samenwerking(en) en partnerschappen

Gouda werkt intensief samen met gemeenten in de regio Midden-Holland en in het samenwerkingsverband Alphen-Gouda-Woerden (AGW). Ook de VNG, de VZHG, de G40 en tal van andere samenwerkingsverbanden worden steeds belangrijker. Voor diverse opgaven en uitdagingen zijn deze externe samenwerkingspartners nodig, waarbij steeds bekeken wordt welk schaalniveau en samenwerkingsverband het meest passend is.

4) Ruimte geven aan burgerparticipatie en -initiatieven

De gemeente hecht waarde aan bewonersparticipatie en -initiatieven. Er is in de stad veel kennis en expertise aanwezig. Met inbreng van de stad komt de gemeente tot betere keuzes, beleid, plannen en uitvoering. De startnotitie participatie vormt de basis voor hoe de gemeente invulling geeft aan burgerparticipatie en -initiatieven.